

Výsledky z domácí úlohy z 11. cvičení

15.12.2011

H1 Dosadíme a spočítáme.

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{\frac{2(x+h)}{(x+h)^2+1} - \frac{2x}{x^2+1}}{h} \stackrel{VOAL}{=} 2 \lim_{h \rightarrow 0} \frac{-x^2h - xh^2 + h}{h((x+h)^2+1)(x^2+1)} = 2 \lim_{h \rightarrow 0} \frac{-x^2 - xh + 1}{((x+h)^2+1)(x^2+1)} = \frac{-2x^2+2}{(x^2+1)^2}$$

H2 Po dosazení zjistíme, že se jedná o limitu typu $\frac{0}{0}$, proto použijeme l'Hospitalovo pravidlo.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\log \cos x + \frac{x^2}{2}}{x^4} \stackrel{L'H}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\tan x + x}{4x^3}$$

Dokud vidíme, že jde o limitu typu $\frac{0}{0}$, můžeme používat k výpočtu limity l'Hospitalovo pravidlo. Tedy

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\tan x + x}{4x^3} \stackrel{L'H}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\frac{1}{\cos^2 x} + 1}{12x^2} \stackrel{L'H}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\frac{\sin x}{\cos^3 x}}{12x} \stackrel{L'H}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\frac{1+3\sin^2 x}{\cos^4 x}}{12} = -\frac{1}{12}.$$

H3 Vezměme například funkci $f(x) = |1 - |x||$, $x \in \mathbb{R}$. Z grafu funkce je jasné, že v bodech $-1, 0, 1$ nebude existovat derivace. Ověříme to například pro bod 1 spočítáním derivace zprava a zleva:

$$\lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{|1 - |1+h|| - |1 - |1||}{h} = \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{|1 - |1+h||}{h} = \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{|1 - 1 - h|}{h} \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{|h|}{h} = \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{h}{h} = 1,$$

$$\lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{|1 - |1+h|| - |1 - |1||}{h} = \lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{|1 - |1+h||}{h} = \lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{|1 - 1 - h|}{h} \lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{|h|}{h} = \lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{-h}{h} = -1.$$

Jelikož se derivace f zprava a zleva v bodě 1 nerovnjají, funkce nemá v 1 derivaci. Obdobně například v 0.

H4 Takovou funkcí je například $f(x) = \sqrt[3]{x}$, $x \in \mathbb{R}$ a oním bodem je nula. Je totiž

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{\sqrt[3]{0+h} - \sqrt[3]{0}}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \left(\frac{1}{\sqrt[3]{h}}\right)^2 = \infty.$$